

In april van dit jaar verscheen de Tweede Energiekrant van Nederland op gezamenlijk initiatief van een aantal landelijke milieuverenigingen. Voor de Hoogeveense afdeling Sperwer van de Algemeen-Christelijke Jeugdbond voor Natuurstudie en Natuurbescherming vormde dit de aanleiding tot het op touw zetten van een enquête over het energievraagstuk, waarmee een aantal interessante resultaten verkregen werd.

De Algemeen-Christelijke Jeugdbond voor Natuurstudie en Natuurbescherming (ACJN) is een landelijke bond van jonge

mensen tussen de 12 en 25 jaar, die zich bezig houdt met natuur en milieu in al hun facetten. De leden van de plaatselijke afdelingen trekken er in hun vrije tijd samen op uit, om van de natuur in hun omgeving te genieten en om onderzoekingen te verrichten.

Eén van de problemen die de laatste tijd sterker in de belangstelling zijn komen te staan, is het energievraagstuk. Veelal wordt de discussie toegespitst op de problematiek rond de toepassing van kernenergie. Voorlichting over de voordelen van deze vorm van energievoorziening bereikt ons van vele meer

of minder officiële zijden; ondertussen worden de gevaren die de kernenergie voor het leefmilieu met zich meebrengt vaak weggecijferd. De Tweede Energiekrant bevat voorlichting over deze kant van de kernenergie-medaille, en daarom leek het de ACJN afdeling Sperwer een goede gedachte om achthonderd van deze kranten aan te schaffen en gratis te bezorgen bij evenzovele willekeurige Hoogeveense gezinnen. Er werd een enquêteformulier bijgevoegd, onder de kreet: 'Deze zaak mag niet alleen overgelaten worden aan economisch belanghebbenden en een stel activisten, het gaat ons allemaal aan!' In de laatste week van april belden 19 afdelingsleden bij de mensen aan, om het hoe en waarom van de actie uit te leggen. De week daarop werden de formulieren weer opgehaald; maar liefst 430 exemplaren werden ingevuld terug ontvangen.

Resultaten

Allereerst kwam uit de enquête naar voren, dat vrijwel alle ondervraagden de steeds groter wordende milieu-verontreiniging als een probleem zagen. Meer dan de helft was zelfs van mening dat het hierbij gaat om één van de belangrijkste problemen van onze tijd. De antwoorden bevestigden het vermoeden, dat de meeste mensen hun informatie hebben gekregen via krant, televisie en radio (89%). De vrij grote bekendheid van het publiek met de voorlichtingsbrochures van het energie- en waterleidingbedrijf was opvallend (29%). Maar liefst tweederde van de ondervraagden had duidelijk kritiek op de hen geboden informatie; van deze categorie beoordeelde de helft het gebodene als te eenzijdig, de andere helft vond dat ze te weinig informatie had gekregen.

De kernvraag van de enquête was, hoe men dacht over de toepassing van kernenergie, na het lezen van de Energiekrant. Viervijfde

van de op deze vraag verkregen antwoorden was verwerkbaar; van de mensen uit deze groep van 27,2% zonder meer vóór het gebruik van kernenergie, 54,9% was hier zonder meer op tegen, terwijl 17,9% zich nog geen mening gevormd had. Het belangrijkste argument onder de voorstanders van kernenergie was, dat ons energiegebruik nu eenmaal steeds zal blijven toenemen, terwijl de haalbaarheid van alternatieve energiebronnen door de meesten van hen betwijfeld werd. Van de tegenstanders was ruim de helft van mening, dat we best zonder kernenergie kunnen, wanneer we maar op ons energieverbruik willen bezuinigen. De technische problemen rond te toepassing van kernenergie, zoals dat van het radio-actieve afval, bleken erg zwaar te wegen; 84% van de tegenstanders noemde dit als argument. Interessant om te constateren was, dat ruim drievierde van de tegenstanders het risico van kerncentrales onaanvaardbaar achtte voor de bevolking, terwijl slechts de helft dit zelfde risico onaanvaardbaar vond voor het milieu.

Met de verkiezingen van 25 mei voor de deur, leek het ons erg interessant om te weten in hoeverre de hele milieu-problematiek nu een rol speelde bij de politieke keuze. Van de ondervraagden antwoordde 60% dat de milieuvraagstukken deze keuze niet beïnvloedden; voor 30% echter was de milieu-problematiek wél van essentieel belang. Bij verdere analyse van de antwoorden bleek, dat bij slechts 25% van de vóórstanders van kernenergie de milieuproblemen van belang waren voor de politieke stellingname; daarentegen was dit bij maar liefst 83% van de tegenstanders het geval.

Op de vraag, hoe men uiting gaf aan de mede-verantwoordelijkheid voor ons leefmilieu, werd als volgt geantwoord.
 Helemaal niet: 15,4%
 Door lid of donateur te zijn van een

milieu-vereniging: 15,9%
 Door lidmaatschap van een actiegroep 1 %
 Door bewust zuinig om te springen met gas, elektriciteit en water: 78,3%
 (Typisch Hollands?)
 Door milieuvriendelijke producten te gebruiken (statiegeldflessen e.d.): 44,8%
 Door geen levensmiddelen te kopen die afkomstig zijn uit bio-industrieën: 14,9%
 Tenslotte vroegen we, hoe gedacht werd over de Energiekrant. Van de invullers beoordeelde ruim de helft de krant als 'zonder meer positief'; 30% vond hem wel positief, maar te eenzijdig van inhoud (geen wonder, hij gaf enkel de bezwaren tegen kernenergie weer, plus de mogelijke alternatieven).

Konklusies

De enqueteresultaten verschaffen ons, naast een aantal concrete gegevens, het duidelijke bewijs dat de voorlichting over het energieprobleem - en met name die met betrekking tot de toepassing van kernenergie - nog erg veel te wensen over laat. Velen hebben kritiek op de voorlichting (zoals gezegd: tweederde van alle invullers). Uit de opmerkingen onder de vragenformulieren blijkt, dat voor veel mensen de bezwaren tegen kernenergie pas door deze actie duidelijk op een rijtje waren gezet.

Dat verdere voorlichting zin heeft, blijkt uit het onverwacht hoge percentage mensen dat gebruik van kernenergie zonder meer afwijst, na de bezwaren ertegen gelezen te hebben (54,9%). Slechts 27,2% is dan nog zonder meer vóór. Cijfers als deze vergroten duidelijk de vraagtekens, die je kunt zetten bij het huidige energiebeleid!

Sjoerd Poorta is sekretaris van ACJN-afdeling, Sperwer te Hoogeveen

Enquete